

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

14 Nisan 1995'te Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Eşme köyünde gözaltına alınan ve bir daha kendisinden haber alınamayan 3 çocuk babası Ali İhsan DAĞLI da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Ali İhsan Dağlı'nın köyü olan Eşme'ye askerler tarafından düzenlenen operasyonda, Dağlı ve köyün muhtarının da olduğu 5 kişinin gözaltına alınır, Eşme köyü muhtarı olan M.Ş.K. ertesi gün serbest bırakılır, gözaltı kaydı yapılan diğer kişiler sorgu sonrası tutuklamaya sevk edilir. Resmi makamlar Ali İhsan Dağlı'nın gözaltına alındığını reddetmiş ve operasyon sırasında kaçtığını iddia etmiştir. Ali İhsan Dağlı'nın babası Mehmet Dağlı 20 Nisan 1995 tarihinde Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığına yaptığı başvuru sonuçsuz kalırken, Ekim 1995'te *Evrensel Gazetesi* Dağlı'nın gözleri bağlı ve kanlı kıyafetler içindeki fotoğrafını "İşte Kayıp!" manşetiyle yayınlamış ve aile bu fotoğrafı teşhis etmiştir. Operasyonda görevli olan bir piyade erin (B.G.), Dağlı'nın jandarma komutanlığındayken gizlice fotoğraflarını çektiği ve bu kanıtları insan hakları örgütlerine gönderdiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca aynı operasyonda gözaltına alınan köy muhtarı ve diğer köylüler, Dağlı'yı yaralı halde askerlerin elinde gördüklerine dair savcılıkta tanıklık etmişlerdir. İç hukukta etkili bir sonuç alınamaması ve tüm delillere rağmen dosyanın sürüncemede bırakılması üzerine aile, avukat Tahir Elçi aracılığıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) başvurmuştur. AİHM, toplanan somut kanıtlar ışığında Ali İhsan Dağlı'nın devlet görevlileri tarafından öldürüldüğünün tespit edildiğini belirterek, Türkiye'nin yaşam hakkını ve etkili başvuru hakkını ihlal ettiğine oybirliğiyle karar vermiştir."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili

korurken, geride kalanların ömür boyu sürecek adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?